

EBI/PN/2015/05

07.08.2015

Pamatnostādnes

par gadījumu noteikšanu, kad aktīvu vai saistību likvidācija saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru varētu negatīvi ietekmēt vienu vai vairākus finanšu tirgus saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 42. panta 14. punktu

EBI pamatnostādnes par gadījumu noteikšanu, kad aktīvu vai saistību likvidācija saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru varētu negatīvi ietekmēt vienu vai vairākus finanšu tirgus saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 42. panta 14. punktu

Pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. pantu¹. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jādara viss iespējamais, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs izklāstīts EBI skatījums uz atbilstošām uzraudzības praksēm Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmā jeb par to, kā konkrētā jomā jāpiemēro Savienības tiesību akti. Kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4.panta 2.punktā, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, tās būtu jāievēro, iekļaujot tās attiecīgi savā praksē (piemēram, veicot grozījumus savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības procesos), tostarp gadījumos, ja pamatnostādnes ir paredzētas, galvenokārt, iestādēm.

Ziņošanas prasības

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 07.10.2015 jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja šajā termiņā nebūs saņemts šāds paziņojums, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šos ieteikumus neievēro. Paziņojumi jāiesniedz, nosūtot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu uz e-pasta adresi compliance@eba.europa.eu ar norādi „EBI/GL/2015/05”. Paziņojumus nosūta personas, kas ir pilnvarotas kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi. Par jebkurām izmaiņām atbilstības statusā arī ir jāziņo EBI.
4. Paziņojumus publicēs EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

¹ Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), tiek grozīts Lēmums Nr. 716/2009/EK un atcelts Komisijas Lēmums 2009/78/EK (OV L331, 15.12.2010., 12.lpp).

I sadaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 42. panta 5. punktu šīs pamatnostādnes veicina uzraudzības un noregulējuma prakses konvergenci attiecībā uz to gadījumu noteikšanu, kad aktīvu vai saistību likvidācija saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru varētu negatīvi ietekmēt finanšu tirgu.
2. Šīs pamatnostādnes attiecas uz noregulējuma iestādēm.

II sadaļa. Aktīvu vai saistību likvidācijas negatīvā ietekme uz finanšu tirgu

3. Izvērtējot vai noteiktu aktīvu vai saistību tirgus ir tāds, ka šo aktīvu likvidācija saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru varētu negatīvi ietekmēt vienu vai vairākus finanšu tirgus, noregulējuma iestādēm jānovērtē šo aktīvu tirgus stāvoklis un šo aktīvu atsavināšanas ietekme uz tirgiem, kuros tos tirgo, kā arī uz finanšu stabilitāti. Tomēr noregulējuma iestādēm nevajadzētu uzskatīt attiecīgo aktīvu kvalitātes pasliktināšanos vai nefunkcionālus tirgus par nepieciešamām prasībām, lai secinātu, ka likvidācija varētu negatīvi ietekmēt vienu vai vairākus finanšu tirgus.
4. Ņemot vērā noregulējuma darbības steidzamību, noregulējuma iestādēm jānovērtē vismaz šādi elementi:
 - (a) vai šo aktīvu tirgus ir pasliktinājies, pamatojoties uz šādiem rādītājiem:
 - (i) šo aktīvu tirgu vai salīdzināmu aktīvu kategoriju tirgu likviditātes attīstība;
 - (ii) vai šie aktīvi vai salīdzināmas aktīvu kategorijas ir klasificētas kā kategorijas ar samazinātu vērtību grāmatvedības nolūkiem un vai iestādes ir izveidojušas nodrošinājumu, ņemot vērā šos aktīvus;
 - (iii) radušies zaudējumi un nestabilas naudas plūsmas, kas izriet no šiem aktīviem;
 - (iv) uz leju vērstas aktīvu vērtības korekcijas vai tam atbilstošas saistīto apdrošināšanas vai salīdzināmu aktīvu kategoriju cenu izmaiņas;
 - (v) augstas cenu svārstības salīdzinājumā ar tirgu kopumā, jo īpaši neparasti augstas cenu atšķirības dažādos tirgos, kas parasti liecina par identisku attīstību;
 - (vi) akciju cenu samazināšanās un reitingu un refinansēšanas nosacījumu pasliktināšanās iestādēs, kuras tur lielu apjomu šādu aktīvu salīdzinājumā ar pārējo tirgu;
 - (b) šo aktīvu atsavināšanas ietekme uz tirgiem, kuros tie tiek tirgoti, ņemot vērā:
 - (i) attiecīgo tirgu izmērus un potenciālo pircēju diapazonu;

- (ii) aktīvu likvidācijas sagaidāmo ietekmi uz salīdzināmo aktīvu cenām;
 - (iii) paredzamo grafiku aktīvu likvidācijai saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru, tostarp iespējamu paātrinātu piespiedu pārdošanu;
- (c) finanšu tirgus stāvokli un šo aktīvu atsavināšanas tiešu vai netiešu ietekmi, ņemot vērā:
- (i) sistēmiskas krīzes risku, kas izriet no iestāžu skaita, izmēra vai nozīmes, kuras ir pakļautas riskam izpildīt nosacījumus agrīnās iejaukšanās vai noregulējuma nosacījumiem, vai kurām draud maksātnespējas procedūra, vai arī kas izriet no valsts finanšu atbalsta iestādēm vai ārkārtas likviditātes līgumiem, ko nodrošina centrālās bankas;
 - (ii) vai aktīvu pārdošana vai tirgus vērtības samazināšanās var radīt negatīvu ietekmi, jo īpaši attiecībā uz iestādē esošo aktīvu apjomu vai salīdzināmu aktīvu kategorijām, vai arī gadījumos, kur šīs daļas tiek vērtētas pēc tirgus cenas;
 - (iii) iestādēm pieejamā īstermiņa vai vidēja termiņa finansējuma cenu samazināšanos vai palielināšanos;
 - (iv) starpbanku finansējuma tirgus darbības pasliktināšanos, jo īpaši, kas izriet no normatīvu drošības depozītu jomā pieauguma, iestāžu reitingu un iestādēm pieejamā nodrošinājuma samazināšanās.
5. Iepriekšējā punktā uzskaitītie elementi neskar turpmākos elementus, kuru novērtējumu noregulējuma iestādes uzskatīs par būtiskiem katrā konkrētajā gadījumā, ņemot vērā konkrētos apstākļus.
6. Ja noregulējuma iestāde apsver aktīvu un saistību, jo īpaši atvasinājumu portfeļa vai tirdzniecības aktīvu un saistību nodošanu, kas ir juridiski vai ekonomiski savstarpēji saistīti, noregulējuma iestādei jānovērtē elementi saskaņā ar 3. punktu arī attiecībā uz portfeli kopumā un salīdzināmiem portfeļiem. Turklāt noregulējuma iestādei jānovērtē ietekme, ko portfeļa pozīcijas slēgšana varētu radīt finanšu tirgos, ņemot vērā ietekmi uz darījumu partneriem attiecībā uz šiem aktīviem un saistībām, piemēram, riska ierobežošanas attiecību pārtraukšanu un nepieciešamību atrast tām aizstājēju, vai arī ietekme uz centrālajiem darījumu partneriem vai to īpašām prasībām.

III sadaļa. Nobeiguma noteikumi un īstenošana

Šīs pamatnostādnes tiek piemērotas no 2015. gada 1. augusta.

Šīs pamatnostādnes ir jāpārskata līdz 2017. gada 31. jūlijam.